

פרשת בלק

וירא בלק בן צפור... ויגר מואב מפני העם.... (כב, ב-ד)

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמרי. ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל. ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחך השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא

מדוע פתח הכתוב ב"וירא בלק בן צפור", והמשיך ב"ויגר מואב", לכאורה היה לו לומר "וירא בלק... ויגר בלק"? וכי מכיון שבלק ראה "את כל אשר עשה ישראל לאמורי" לכנמואב פחד?

ועוד: מדוע את דבר היות בלק "מלך מואב" לא ציינה התורה כבר בפסוק הפותח את הפרשה שבו הוזכר בלק, ורק לאחר שהובאו דברי מואב הוסיפה וכתבה "ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההיא"?

באר המהרי"ל דיסקין, כי הנה באמת יש להבין מהו "וירא בלק בן צפור", מה הוא ראה?

ופרש רש"י: "וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי" - אמר: אלו שני מלכים שהיינו בטוחים עליהם לא עמדו בפניהם, אנו על אחת כמה וכמה, לפיכך 'ויגר מואב'. אם סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן נפלו לפניהם, לנואין תקוה נגדם.

ויש להוסיף ולפרש: "וירא בלק בן צפור" - ומה ראה? "ויגר מואב" - ראה בלק את בני עמו פוחדים ויראים מישראל. ולא עוד אלא ראה בלק ש"ויקץ מואב מפני בני ישראל" - בני עמו קצים בחייהם מחמת הפחד מפני ישראל. ולא עוד אלא שראה בלק את עמושולחים שליחים לזקני מדין ואומרים להם: "עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחוך השור את ירק השדה" - אנו בצרה! ישראל קמים עלינו ובטוחים אנו שהם יביסו אותנו, וזאת מפני ש"בלק בן צפור מלך למואב בעת ההיא" - המלך שלנו חלוש וחדל אישים ואיננו יכולים לבטח בו...

לאחר שנוכח בלק בפחדם של בני עמו ולאחר ששמע את דברי העלבון שהשמיעו עליו באזני זקני מדין, מיד "וישלח מלאכים אל בלעם בן פעור" - כדי להוכיח לעמו שאינו חלש כפי שהם סבורים.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א